

Gradivo za sejo Občinskega sveta v mesecu juliju 2015

Zadeva: **Predlog Akcijskega načrta za enakost spolov v občini Črnomelj za obdobje 2015 - 2018**

V Republiki Sloveniji ureja področje enakosti spolov Zakon o enakih možnostih žensk in moških (v nadaljevanju: ZEMŽM). Z zakonom so določeni skupni temelji za izboljšanje položaja žensk in ustvarjanje enakih možnosti žensk in moških na političnem, ekonomskem, socialnem, vzgojno-izobraževalnem ter na drugih področjih družbenega življenja.

Enakost spolov po zakonski definiciji pomeni da so ženske in moški enako udeleženi na vseh področjih javnega in zasebnega življenja, da imajo enak položaj ter enake možnosti za uživanje vseh pravic in za razvoj osebnih potencialov, s katerimi prispevajo k družbenemu razvoju, ter enako korist od rezultatov, ki jih prinaša razvoj. O »neenakosti spolov« oziroma o neuravnoteženi zastopanosti spolov govorimo takrat, ko je zastopanost enega spola na posameznem področju družbenega življenja nižja od 40%.

Vloga samoupravnih lokalnih skupnosti pri uresničevanju ciljev ZEMŽM je opredeljena v njegovem 30. členu. Samoupravne lokalne skupnosti spodbujajo in ustvarjajo enake možnosti v okviru svojih pristojnosti ter pri sprejemanju ukrepov in aktivnosti, pomembnih za ustvarjanje enakih možnosti, upoštevajo vidik enakosti spolov.

Samoupravne lokalne skupnosti lahko imenujejo koordinatorico oziroma koordinatorja za enake možnosti, ki sodeluje pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa iz 15. člena ZEMŽM v delu, ki se nanaša na samoupravne lokalne skupnosti, predlaga ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti ter ima svetovalno vlogo pri oblikovanju rešitev za doseganje namena tega zakona v okviru posamezne lokalne skupnosti,.... Organi samoupravnih lokalnih skupnosti so dolžni pri načrtovanju razvoja in sprejemanju odločitev, obravnavati predloge ukrepov in aktivnosti, ki jih predlagajo koordinatorice oziroma koordinatorji za enake možnosti in jih ustrezno upoštevati.

Načelo enakosti spolov se na nivoju samoupravne lokalne skupnosti udejanja skozi akcijski načrt, ki naj bi vseboval realno izvedljive ukrepe, seveda vse ob upoštevanju finančnih zmožnosti izvajalcev akcijskega načrta. Akcijski načrt lokalne skupnosti s konkretnimi ukrepi svojim občankam in občanom, poskuša zagotavljati enako udeležbo občank in občanov na vseh področjih javnega, pa tudi zasebnega življenja, enak položaj obeh spolov, enake možnosti za uživanje vseh pravic in za razvoj osebnih potencialov, s katerimi občanke in občani prispevajo k družbenemu razvoju v občini. Akcijski načrt je živ dokument, ki naj bi se z leti nadgrajeval in ki naj bi v prihodnje vključeval ukrepe, ki se nanašajo vse javne službe/organe, ki delujejo na območju občine Črnomelj. Izbrani ukrepi v akcijskem načrtu občine Črnomelj za proračun Občine Črnomelj ne predstavljajo dodatnega finančnega bremena, saj naj bi se izvajali v okviru rednih nalog posameznih izvajalcev oz. nosilcev ukrepov.

Predlog skleпов:

1. Občinski svet Občine Črnomelj imenuje Tamara Potočar, direktorico občinske uprave Občine Črnomelj, za koordinatorico za enake možnosti žensk in moških v občini Črnomelj.
2. Koordinatorica opravlja zlasti naslednje naloge:
 - skupaj z vodstvom občine skrbi za uresničevanje akcijskega načrta za enakost spolov,
 - predlaga ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti,

- sodeluje pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa iz 15. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških v delu, ki se nanaša na samoupravne lokalne skupnosti,
 - svetuje pri oblikovanju rešitev za doseganje namena Zakona o enakih možnostih žensk in moških v okviru posamezne lokalne skupnosti,
 - pri izvajanju zgoraj navedenih nalog sodeluje z organom na nivoju države, pristojnim za enake možnosti,
 - za obravnavano na občinskem svetu pripravi letno poročilo o izvajanju akcijskega načrta,
 - sodeluje s strokovno javnostjo in nevladnim sektorjem, ki deluje na območju občine Črnomelj,
 - poroča županji o svojem delu.
3. Občinski svet Občine Črnomelj se je seznanil s predlogom Akcijskega načrta za enakost spolov v občini Črnomelj za obdobje 2015-2018 in ga kot takega sprejem v predloženi obliki.
 4. Sklep o sprejemu Akcijskega načrta enakosti spolov v občini Črnomelj za obdobje 2015-2018 se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pripravila:

Tamara Potočar, dir. OU

Predlagateljica:

Županja

Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon., l.r.

Prilogi:

- Akcijski načrt za enakost spolov v občini Črnomelj za obdobje 2015-2018
- Sklep o imenovanju koordinatorice

Mnenje Odbora za družbene dejavnosti:

Odbor za družbene dejavnosti je na svoji 5. redni seji, dne 22.6.2015, sprejel naslednje sklepe:

1. Za koordinatorico za enake možnosti žensk in moških v občini Črnomelj, se imenuje Tamara Potočar, direktorico občinske uprave Občine Črnomelj.
2. Koordinatorica opravlja zlasti naslednje naloge:
 - skupaj z vodstvom občine skrbi za uresničevanje akcijskega načrta za enakost spolov,
 - predlaga ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti,
 - sodeluje pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa iz 15. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških v delu, ki se nanaša na samoupravne lokalne skupnosti,
 - svetuje pri oblikovanju rešitev za doseganje namena Zakona o enakih možnostih žensk in moških v okviru posamezne lokalne skupnosti,
 - pri izvajanju zgoraj navedenih nalog sodeluje z organom na nivoju države, pristojnim za enake možnosti,
 - za obravnavano na občinskem svetu pripravi letno poročilo o izvajanju akcijskega načrta,
 - sodeluje s strokovno javnostjo in nevladnim sektorjem, ki deluje na območju občine Črnomelj,
 - poroča županji o svojem delu.
3. Odbor se je seznanil s predlogom Akcijskega načrta za enakost spolov v občini Črnomelj za obdobje 2015-2018 in ga kot takega sprejem v predloženi obliki.
4. Sklep o sprejemu Akcijskega načrta enakosti spolov v občini Črnomelj za obdobje 2015-2018 se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

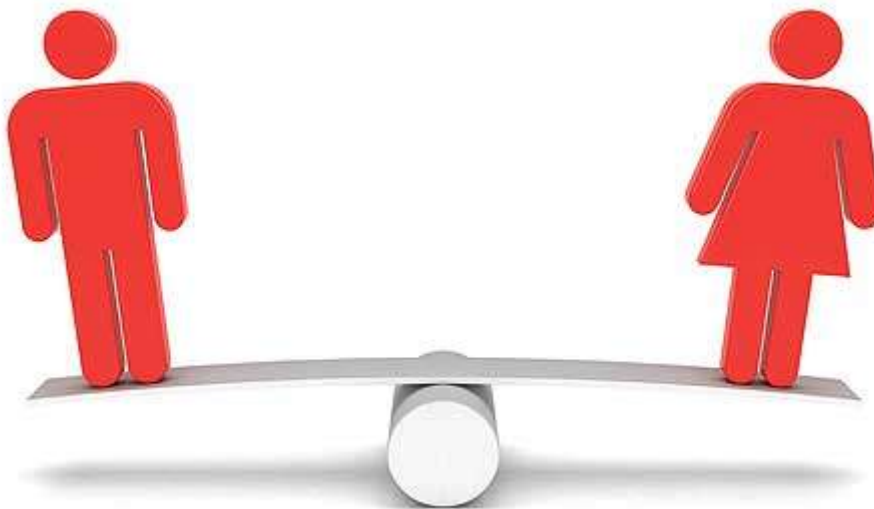
Predsednik Odbora za družbene dejavnosti:

Branislav Adlešič, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET
Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
t: (07) 306-11-00, f: (07) 306-11-30

AKCIJSKI NAČRT ZA ENAKOST SPOLOV V OBČINI ČRNOMELJ ZA OBDOBJE 2015-2018

Julij, 2015

Besedilo ni lektorirano!

Kazalo

1	Uvod	3
2	Strateški cilji	6
3	Posebni cilji.....	7
4	Ukrepi oz. dejavnosti za dosego ciljev	10
4.1	INTEGRACIJA NAČELA ENAKOSTI SPOLOV V OBČINSKI UPRAVI	10
4.2	ENAKA EKONOMSKA NEODVISNOST	10
4.3	USKLAJEVANJE POKLICNEGA IN ZASEBNEGA OZIROMA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA.....	11
4.4	DRUŽBA ZNANJA BREZ SPOLNIH STEREOTIPOV	11
4.5	SOCIALNA VKLJUČENOST	11
4.6	ZDRAVJE ŽENSK IN MOŠKIH	12
4.7	URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST ŽENSK IN MOŠKIH NA POLOŽAJIH ODLOČANJA	12
4.8	NASILJE NAD ŽENSKAMI IN MOŠKIMI.....	13
5	Viri	14

1 Uvod

Temeljni nacionalni predpis za področje urejanja enakosti spolov v Republiki Sloveniji je **Zakon o enakih možnostih žensk in moških** (v nadaljevanju: ZEMŽM). Z zakonom so določeni skupni temelji za izboljšanje položaja žensk in ustvarjanje enakih možnosti žensk in moških na političnem, ekonomskem, socialnem, vzgojno-izobraževalnem ter na drugih področjih družbenega življenja.

Ustvarjanje enakih možnosti je naloga celotne družbe in pomeni odstranjevanje ovir za vzpostavljanje enakosti spolov, zlasti s preprečevanjem in odpravljanjem neenakega obravnavanja spolov kot oblike diskriminacije v praksi, ki izvira iz tradicionalno in zgodovinsko pogojenih različnih družbenih vlog, ter ustvarjanje pogojev za vzpostavljanje enake zastopanosti obeh spolov na vseh področjih družbenega življenja.

V zakonu najdemo tudi definicijo pojma »**enakost spolov**«, ki pomeni da so ženske in moški enako udeleženi na vseh področjih javnega in zasebnega življenja, da imajo enak položaj ter enake možnosti za uživanje vseh pravic in za razvoj osebnih potencialov, s katerimi prispevajo k družbenemu razvoju, ter enako korist od rezultatov, ki jih prinaša razvoj.

Enakosti spolov pa ne smemo enačiti z »**enakim obravnavanje spolov**«, kar pomeni odsotnost neposredne in posredne oblike diskriminacije zaradi spola. Neposredna diskriminacija zaradi spola obstaja, če je oseba zaradi svojega spola bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih okoliščinah obravnavana manj ugodno kot oseba nasprotnega spola. Posredna diskriminacija zaradi spola pa obstaja, če na videz nevtralne določbe, merila ali ravnanje v enakih ali podobnih okoliščinah in pogojih postavljajo osebe enega spola v manj ugoden položaj, razen če so te določbe, merila ali ravnanje ustrezni, potrebni in upravičeni z objektivnimi dejstvi, ki niso povezana s spolom.

Definicija enakosti spolov je torej širša od definicije enakopravnosti oziroma pravne enakosti in pomeni, da so ženske in moški enako prepoznavni, imajo enako moč in so enako udeleženi na vseh področjih javnega in zasebnega življenja.

Kdaj lahko govorimo o neuravnoteženi zastopanosti spolov na posameznih področjih družbenega življenja? ZEMŽM pravi, da **gre za neenak položaj oseb enega spola takrat, ko je zastopanost enega spola na posameznem področju družbenega življenja nižja od 40%**.

S posebnimi ukrepi se odstranjujejo objektivne ovire za neuravnoteženo zastopanost spolov oziroma za neenak položaj oseb enega spola ali dajejo posebne ugodnosti v smislu vzpodbude manj zastopnemu spolu oziroma spolu, ki je v neenakem položaju, ki pa morajo biti utemeljene in sorazmerne glede na namen posebnega ukrepa. Posebni ukrepi po ZEMŽM so zlasti:

- pozitivni ukrepi, ki ob enakem izpolnjevanju predpisanih meril in pogojev dajejo prednost osebam tistega spola, ki so zastopane v manjšem številu oziroma so v neenakem položaju glede na spol, dokler ni dosežena uravnotežena ali enaka zastopanost,
- spodbujevalni ukrepi, ki dajejo posebne ugodnosti ali uvajajo posebne spodbude z namenom odpravljanja neuravnotežene zastopanosti spolov oziroma neenakega položaja glede na spol, ter
- programski ukrepi v obliki aktivnosti za osveščanje in akcijskih načrtov za spodbujanje ter ustvarjanje enakih možnosti in enakosti spolov.

Integracija načela enakosti spolov je horizontalen pristop, ki na vseh področjih družbenega življenja namenja pozornost različnim izhodiščnim položajem in potrebam žensk in moških. Na podlagi tega

tudi samoupravne lokalne skupnosti oblikujejo politike in ukrepe, ki prispevajo k ustvarjanju enakih možnosti spolov.

Vloga samoupravnih lokalnih skupnosti pri uresničevanju ciljev ZEMŽM je opredeljena v 30. členu navedenega zakona. Samoupravne lokalne skupnosti spodbujajo in ustvarjajo enake možnosti v okviru svojih pristojnosti ter pri sprejemanju ukrepov in aktivnosti, pomembnih za ustvarjanje enakih možnosti, upoštevajo vidik enakosti spolov.

Z imenovanjem **koordinatoric in koordinatorjev za enake možnosti**, ki delujejo na vseh ministrstvih ter tudi v nekaterih samoupravnih lokalnih skupnostih, je ustvarjen začetni pogoj za integracijo načela enakosti spolov v vse politike, na vseh ravneh. ZEMŽM v svojem 13. členu zavezuje ministrice in ministre, da vsak za svoje delovno področje določijo uradnico oziroma uradnika v ministrstvu, ki opravlja naloge koordinatorice oziroma koordinatorja za enake možnosti žensk in moških. Isti zakon v 30. členu daje samoupravnim lokalnim skupnostim možnost, da imenujejo koordinatorico oziroma koordinatorja za enake možnosti v občini.

Samoupravne lokalne skupnosti lahko imenujejo koordinatorico oziroma koordinatorja za enake možnosti, ki sodeluje pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa iz 15. člena ZEMŽM v delu, ki se nanaša na samoupravne lokalne skupnosti, predlaga ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti ter ima svetovalno vlogo pri oblikovanju rešitev za doseganje namena tega zakona v okviru posamezne lokalne skupnosti. Koordinatorica oziroma koordinator za enake možnosti pri izvajanju teh nalog sodeluje z uradom oz. pristojno službo.

Organi samoupravnih lokalnih skupnosti so dolžni pri načrtovanju razvoja in sprejemanju odločitev obravnavati predloge ukrepov in aktivnosti, ki jih predlagajo koordinatorice oziroma koordinatorji za enake možnosti in jih ustrezno upoštevati.

Na nacionalni ravni je bil v letu 2005 sprejet tudi strateški dokument Vlade Republike Sloveniji, in sicer **Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2005-2013**, ki določa cilje in ukrepe ter ključne nosilce politik za uresničevanje enakosti spolov na posameznih področjih življenja žensk in moških v Republiki Sloveniji. Resolucija je prvič celovito opredelila politike enakosti spolov na šestih prednostnih področjih: integracija načela enakosti spolov, delo, družba znanja, družbena blaginja, odnosi med spoloma in procesi odločanja.

V teku je priprava nove resolucije, ki bo zajemala obdobje od leta 2015 do 2020. V **osnutku nacionalnega programa 2015-2020** je izpostavljenih osem prednostnih področij: enaka ekonomska neodvisnost, usklajevanje poklicnega in zasebnega oziroma družinskega življenja, družba znanja brez spolnih stereotipov, socialna vključenost, zdravje, uravnotežena zastopanost žensk in moških, nasilje nad ženskami in enakost spolov v zunanji politiki in mednarodnem razvojnem sodelovanju. Na vseh teh področjih so predstavljene ključne aktivnosti in statistični trendi v obdobju prejšnje resolucije ter opredeljeni cilji in ukrepi, ki predstavljajo ključne izzive za v prihodnje.

Občina Črnomelj uspešno sodeluje s **Sektorjem za enake možnosti**, ki deluje v okviru Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Sektor v okviru programa Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora in Norveškega finančnega mehanizma, od sredine leta 2013 do sredine leta 2016 izvaja projekt »Uravnotežimo odnose moči med spoloma«. V okviru navedenega projekta je bilo za lokalne skupnosti izvedenih več izobraževanj oz. usposabljanj na temo enakosti med spoloma. Tudi Občina Črnomelj sodeluje v projektu, kar ima za posledico pripravo lastnega akcijskega načrta za enakost spolov.

Načelo enakosti spolov se na lokalni ravni konkretizira skozi **akcijski načrt**, ki naj bi vseboval realno izvedljive ukrepe, seveda vse ob upoštevanju finančnih zmožnosti izvajalcev/nosilcev ukrepov

akcijskega načrta. Akcijski načrt lokalne skupnosti s konkretnimi ukrepi svojim občankam in občanom, poskuša zagotavljati enako udeležbo občank in občanov na vseh področjih javnega in zasebnega življenja, enak položaj ter enake možnosti za uživanje vseh pravic in za razvoj osebnih potencialov, s katerimi občanke in občani prispevajo k družbenemu razvoju v občini.

Izbrani ukrepi za proračun Občine Črnomelj ne predstavljajo dodatnega finančnega bremena, saj naj bi se izvajali v okviru rednih nalog posameznih izvajalcev/nosilcev.

Poudarjamo, da je akcijski načrt živ dokument, ki naj bi z leti postajal boljši, se nadgrajeval in ki naj bi v prihodnje vključeval ukrepe, ki se nanašajo na vse javne službe/organe, ki delujejo na območju občine Črnomelj. Namreč le s skupnim in celovitim pristopom bomo uspešni v boju proti neenakosti spolov v naši občini.

Občinska uprava oziroma koordinatorica za enake možnosti bo vsako leto obveščala Občinski svet Občine Črnomelj o izvajanju akcijskega načrta.

2 Strateški cilji

Danes je načelo enakosti žensk in moških še posebej povezano s temeljnimi človekovimi pravicami. Že v Ustavi Republike Slovenije je v 14. členu govora o enakosti pred zakonom. Vsakomur so zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na različne osebne okoliščine, vključno s spolom.

Enakost spolov je vrednota, načelo in cilj vseh sodobnih družb. Pomeni enako prepoznavnost, moč in udeležbo žensk in moških na vseh področjih javnega in zasebnega življenja. Gre za sprejemanje različnosti med ženskami in moškimi, enako vrednotenje naših vlog, norm in pričakovanj, omogočanje izbire ter polnega sodelovanja obeh spolov v družbi. Integracija načela enakosti spolov je strategija za zagotavljanje enakih možnosti žensk in moških, sprejeta na ravni Evropske unije in nacionalni ravni. Enakost spolov naj postane del vsakdanje politike, kar pomeni, da je vidik enakosti spolov vključen v vse dejavnosti in ni več ločeno vprašanje. Specifični položaj žensk oziroma moških se namreč upošteva pri pripravljanju in načrtovanju, odločanju, izvajanju in ovrednotenju usmeritev, politik, programov, ukrepov in projektov. Enakost spolov je potrebno umestiti med ključna načela in vrednote razvojnega načrtovanja, saj lahko zmanjšanje neenakosti spolov in izboljšanje položaja žensk prispeva k večji gospodarski rasti in makroekonomski stabilnosti. Z usmerjenostjo politik in programov na prebivalstvo, torej na različne in specifične vidike ter potrebe žensk oziroma moških ter drugih družbenih skupin se povečuje učinkovitost in uspešnost politik. To pa prispeva k določanju jasnejših ciljev na posameznih razvojnih področjih ter k večji družbeni blaginji. Zato je pomembno zagotoviti, da se vidik enakosti spolov vključuje na vseh ravneh priprave strateških in izvedbenih dokumentov ter programov, v skladu z nacionalnimi in evropskimi zakonodajnimi in političnimi določili.

Enakost spolov se uresničuje z zagotavljanjem in uresničevanjem pravne enakosti, enakega obravnavanja oziroma nediskriminacije in enakih možnosti in to v vseh sferah družbenega življenja.

Občina Črnomelj bo poskušala integrirati načelo enakosti spolov pri politikah razvojnega načrtovanja, in sicer v smislu:

- Opredelitvi enakosti spolov kot načela in cilja pri pripravi, izvajanju, nadzoru in vrednotenju politik in ukrepov,
- Uporabi statistik in kazalnikov, ločenih po spolu,
- Uporabi analiz in študij, ki upoštevajo vidik spola,
- Usklajenosti z obstoječimi politikami enakosti spolov,
- Sodelovanja organov, pristojnih za enakost spolov pri pripravi, nadzoru in vrednotenju,
- Dodelitve finančnih sredstev in vključevanje vidika spola v proračun,
- Usposabljanja in ozaveščanje relevantnih akterjev in akterk o integraciji načela enakosti spolov,
- Zagotavljanju uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških pri odločanju, načrtovanju in nadzoru.

Občina Črnomelj si bo tako prizadevala v čim širšem smislu udejanjiti načelo enakosti spolov. Občina bo na področjih, kjer je zaznati neuravnoteženo zastopanost spolov poskušala izvajati ukrepe naštetih v nadaljevanju tega dokumenta. Cilj je doseči uravnoteženo zastopanost žensk in moških (občank in občanov) v družbi, predvsem v delu javne sfere, ki je v domeni lokalne skupnosti. V tej luči bo potrebno pristopiti k večjemu osveščanju in krepitvi znanja občank in občanov glede neenakega obravnavanja spolov.

3 Posebni cilji

Občina Črnomelj je največja občina v Beli krajini in je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije v letu 2014 štela 14.586 prebivalcev, od tega je bilo žensk 7.165 ali 49,1%. Iz navedenega podatka je sklepati, da imamo spolno uravnoteženo sestavo prebivalstva. Sicer občina obsega 339,7 km² ozemlja in se po površini uvršča na 5. mesto med slovenskimi občinami.

Ker se akcijski načrt nanaša na uresničevanje ukrepov prek izvajalcev/nosilcev, ki so v domeni lokalne skupnosti, je bila narejena analiza stanja na Občini Črnomelj in v sferi služb javnega sektorja, katerih ustanovitelj je Občina Črnomelj. Zastopanost žensk in moških v občinskih javnih službah oziroma sestava posameznih teles je razvidna iz spodnjih tabel. Podatki so na dan 31.12.2014.

Občina Črnomelj (funkcionarji, organi, občinska uprava,..):

naziv	število članov/število predsednikov(-ic)	ženske	moški	% žensk
županja	1	1	0	100
podžupan	2	0	2	0
občinski svet	24	11	13	46
nadzorni odbor	5	0	5	0
krajevne skupnosti	13	1	12	7,7
občinska uprava	34	26	8	76,5

O neuravnoteženem zastopanju spolov govorimo, kadar je zastopanost enega spola na posameznem področju družbenega življenja nižja od 40%. Iz zgoraj navedenih podatkov je razvidno, da obstaja neuravnotežena zastopanost spolov v Nadzornem odboru Občine Črnomelj, med predsedniki (-cami) Svetov krajevnih skupnosti in med zaposlenimi v občinski upravi Občine Črnomelj. V nadzornem odboru, svetih krajevnih skupnosti in med podžupani je premalo žensk, medtem ko je v občinski upravi zaposlenih premalo moških, in sicer le 23,5% moških.

Občinski javni zavodi in javna podjetja (ravnateljice(-ji), direktorice(-ji)):

Naziv	Ženske	Moški	% žensk
Vzgoja in izobraževanje			
Vrtec Otona Župančiča Črnomelj	1	0	100
OŠ Mirana Jarca Črnomelj	0	1	0
OŠ Loka Črnomelj	1	0	100
OŠ Vinica	1	0	100
OŠ Stari trg ob Kolpi	1	0	100
OŠ Komandanta Staneta Dragatuš	0	1	0
OŠ Milke Šobar Nataše	0	1	0
Glasbena šola Črnomelj	0	1	0
skupaj	4	4	50
Zdravstvo in socialno			

varstvo			
Zdravstveni dom Črnomelj	1	0	100
Dolenjske lekarne, p.o.	1	0	100
skupaj	2	0	100
Kultura			
Knjižnica Črnomelj	1	0	100
Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj	1	0	100
Belokranjski muzej Metlika	1	0	100
skupaj	3	0	100
Gospodarstvo in turizem			
Razvojno informacijski center Bela krajina	0	1	0
Javno podjetje Komunala Črnomelj, d.o.o.	0	1	0
Javno podjetje CeROD, d.o.o.	0	1	0
skupaj	0	3	0
SKUPAJ	9	7	56,3

Iz zgoraj navedene tabele je razvidno, da je na področju vzgoje in izobraževanja dosežena uravnotežena zastopanost spolov. Gre za idealno stanje h kateremu težimo. Na področju zdravstva in socialnega varstva, kulturnih dejavnosti ter gospodarstva in turizma, pa je ravno obratno opaziti izrazito »nadvlado« žensk ali moških. Gre torej za izrazito neuravnoteženost v zastopanju spolov na posameznih področjih.

V kolikor pa obravnavamo vse občinske službe (zavode in podjetja) skupaj, pa ugotovimo, da lahko govorimo o dokaj zmerni uravnoteženi zastopanosti žensk in moških na položajih. Kar 56,3% žensk je vodij posameznih služb, torej nekaj več kot polovica vseh vodij. Menimo, da je to dober rezultat, dobra podlaga za uveljavljanje načela enakosti spolov na nivoju občine. Rezultat moramo vzdrževati in si prizadevati k čim bolj uravnoteženi zastopanosti spolov tudi v državnih organih in v zasebnem sektorju na območju občine Črnomelj.

V Občini Črnomelj si bomo za enakost spolov prizadevali na naslednjih področjih:

1. Integracija načela enakosti spolov,
2. Enaka ekonomska neodvisnost,
3. Usklajevanje poklicnega in zasebnega oziroma družinskega življenja,
4. Družba znanja brez spolnih stereotipov,
5. Socialna vključenost,
6. Zdravje žensk in moških,
7. Uravnotežena zastopanost žensk in moških na položajih odločanja,
8. Nasilje nad ženskami in moškimi.

Zavedamo se, da bo potrebno nenehno nadgrajevanje akcijskega načrta v smislu vključevanje posameznih izvajalcev/nosilcev iz zgoraj navedenih področij, ki bodo nosilci posameznih ukrepov načela enakosti spolov. V prihodnje se načrtuje aktivno vključevanje deležnikov s strani strokovne

javnosti kot tudi nevladnih organizacij, ki delujejo v okviru posameznega področja na nivoju občine in ki bodo izkazali interes za vključitev v akcijski načrt občine.

4 Ukrepi oz. dejavnosti za dosego ciljev

Ukrepi s katerimi želimo doseči uravnoteženo zastopanje žensk in moških in s tem uveljavljanje načela enakosti spolov v občini Črnomelj, so v veliki večini izbrani v skladu s finančnimi zmožnostmi občine. Potrebno bo tudi načrtovati občinski proračun tako, da se bo enakovredno upoštevalo potrebe žensk in moških in ki bo usmerjen k zagotavljanju enakosti spolov na ravni občine.

Pri pripravi nabora ukrepov smo imeli v oziru dejstvo, da se akcijski načrt sprejema med izvajanje proračuna za leto 2015, v katerem ni namensko zagotovljenih sredstev za izvedbo ukrepov. Zato je velika večina ukrepov takšnega značaja, da dodatno ne obremenjuje občinskega proračuna in jih bodo izvajalci/nosilci posameznih ukrepov izvedli v okviru rednih delovnih nalog.

4.1 INTEGRACIJA NAČELA ENAKOSTI SPOLOV V OBČINSKI UPRAVI

Predlagani ukrepi:

- Imenovanje koordinatorice ali koordinatorja za enake možnosti žensk in moških v lokalni skupnosti,
- Usposabljanje zaposlenih v občinski upravi s področja integracije načela enakosti spolov v politike, načrtovanja, ukrepe in proračun,
- Zaveza, da se v vseh občinskih aktih, obrazcih in javnih objavah uporabljata obe spolni slovnični obliki (v primeru aktov se uporabi vsaj uvodna določba, da so v nadaljevanju uporabljeni izrazi, zapisani bodisi v moški bodisi v ženski spolni slovnični obliki), mišljeni kot nevtralni za oba spola,
- Vnos določila, da se občina zavezuje spoštovati in udejanjati načelo enakosti žensk in moških v statut občine,
- Uporaba službenih nazivov v pravi spolni slovnični obliki glede na spol osebe (velikokrat so nazivi v moški spolni obliki, tudi če delovno mesto zaseda ženska, torej finančnica, referentka, svetovalka, višja svetovalka, podsekretarka, sekretarka, kabinet županje ...),
- Vzpostavitev posebnega zavihka na spletni strani občine, namenjenega področju enakosti spolov (predstavitev dela koordinatorice/koordinatorja za enake možnosti, objava dokumentov, statističnih podatkov, ločenih po spolu (in po potrebi še po drugih osebnih okoliščinah, npr. starosti, področju bivanja itd.),
- Sprejemanje proračuna ob enakovrednim upoštevanjem potreb žensk in moških ter usmerjenostjo k zagotavljanju enakosti spolov na lokalni ravni,
- Zaveza za prostorsko in razvojno načrtovanje, ki upošteva vidik enakosti spolov.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava.
- Občinski svet.

4.2 ENAKA EKONOMSKA NEODVISNOST

Predlagani ukrepi:

- Upoštevanje načela enakosti spolov pri zaposlovanju v občinski upravi,
- Preprečevanje spolnega in drugega nadlegovanja na delovnem mestu, tako da se sprejmejo pravila proti spolnemu in drugemu nadlegovanju na delovnem mestu, ki jasno vključuje izjavo, da je takšno ravnanje nedopustno tako v občinski upravi, kot tudi v ostalih občinskih javnih zavodih in podjetjih.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava.

4.3 USKLAJEVANJE POKLICNEGA IN ZASEBNEGA OZIROMA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA

Predlagani ukrepi:

- Spodbujanje oz. uvajanje gibljivega delovnega časa v javnih zavodih in podjetjih, katerih ustanovitelj je občina,
- Sprejem politike usklajevanja poklicnega in družinskega ter zasebnega življenja in pridobitev certifikata »Družini prijazno podjetje«,
- Načrtovanje sej občinskega sveta v času, ki je ugoden za starše majhnih otrok ter tiste, ki skrbijo za pomoči potrebne družinske članice/člane,
- Spodbujanje deleža očetov, ki koristijo starševski dopust, dopust za nego bolnih družinskih članov in članic ter delo s krajšim delovnim časom zaradi starševstva.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava
- Občinski svet
- Javni zavodi/podjetja, katerih (so)ustanoviteljica je občina

4.4 DRUŽBA ZNANJA BREZ SPOLNIH STEREOTIPOV

Predlagani ukrep:

- Določilo, da morajo raziskave, analize in študije, katerih (so)financerka je občina, rezultate prikazati ločeno po spolu in pri priporočilih ukrepov te pripraviti tako, da upoštevajo potrebe žensk in potrebe moških (boljša opremljenost s podatki, analizami in raziskavami o enakosti spolov).

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava.

4.5 SOCIALNA VKLJUČENOST

Predlagani ukrep:

- Dosledno upoštevanje določil stanovanjske zakonodaje, glede obravnavanja prosilcev za pridobitev neprofitnih občinskih stanovanj, ki sodijo v ranljivo skupino (osebe nad 65 let, žrtve nasilja v družini, samohranilci, invalidi, ipd.),
- Uvedba parkirnega mesta za osebe z »vozički« na javnih parkiriščih.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava,
- Javni zavodi/podjetja, katerih (so)ustanoviteljica je občina.

4.6 ZDRAVJE ŽENSK IN MOŠKIH

Predlagani ukrep:

- Podpora izvajanju programov, ki vključujejo pomoč ljudem s težavami v duševnem zdravju ter jim pomagajo pri vključevanju v aktivno življenje.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava.

4.7 URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST ŽENSK IN MOŠKIH NA POLOŽAJIH ODLOČANJA

Predlagani ukrepi:

Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v politiki na lokalni ravni

- Zagotavljanje družbene klime in politične kulture brez predsodkov in stereotipnega obnašanja, govora ali nadlegovanja, ki bo ženske spodbujala za vstop v politično udejstvovanje (uravnotežena zastopanost žensk in moških zlasti na vodilnih položajih in v delovnih telesih občinskega sveta),
- Sprejem ukrepov, ki bodo občinskim svetnicam in svetnikom omogočali lažje usklajevanje poklicnega in družinskega oziroma zasebnega življenja, na primer s prilagoditvijo urnikov, delovnih metod tako, da bodo lahko občinske svetnice in svetniki polno sodelovali v političnih procesih,
- Zagotavljanje podpore in mentorstva novo izvoljenim članicam in članom občinskih svetov,
- Analiza sestave delovnih teles občinskega sveta in sestava svetov občinskih javnih zavodov in podjetij,
- Usposabljanje vseh svetnic in svetnikov s področja integracije načela enakosti spolov v politike, načrtovanja, ukrepe in proračun,
- Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov v občinskih delovnih telesih (kadar je to možno zaradi npr. spolno specifične sestave občinskega sveta ali kadar ne gre za imenovanje po funkciji/delovnem mestu).

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava,
- Občinski svet.

Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti ter udeležbe žensk in moških na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni

- Spodbujanje dejavne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v upravljanju in javnem življenju, predvsem na najvišjih položajih organov uprav samoupravnih lokalnih skupnosti ter javnih zavodov in podjetij, katerih (so)ustanoviteljica je samoupravna lokalna skupnost,
- Spodbujanje dejavnega sodelovanja žensk in moških ter upoštevanje njihovih različnih interesov v zadevah lokalnega pomena, na primer s pomočjo za javnost odprtih sej sveta, e-participacije in drugih oblik sodelovanja,
- Spremljanje in preverjanje, v kolikšni meri so upoštrevane pobude in interesi žensk ter pobude in interesi moških ter pobude in interesi različnih družbenih skupin pri oblikovanju in izvajanju lokalnih politik,
- Enakost spolov pri podeljevanju občinskih nagrad (biti pozorni na to, da podeljevanje nagrad ni spolno stereotipno (npr. ženskam zgolj za socialo, kulturo, vzgojo, moškim samo za šport, gospodarstvo ipd.) in da sta v pozivih za nominacije naslovljena oba spola.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava,
- Občinski svet,
- Javni zavodi/podjetja, katerih (so)ustanoviteljica je občina.

4.8 NASILJE NAD ŽENSKAMI IN MOŠKIMI

Predlagani ukrepi:

- Objava dogodkov na temo nasilja nad ženskami in moškimi na spletni strani občine (ozaveščanje občank in občanov),
- Srečanje županje in občinske uprave z organi, ki delujejo na območju občine na temo nasilja nad ženskami in moškimi.

Nosilke in nosilci:

- Občinska uprava.

Številka: 070-1/2015-

Datum:

Tudi majhni koraki štejejo...

5 Viri

- Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. t. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99);
- Zakon o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02 in 61/07);
- Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja (Uradni list RS, št. 93/07);
- Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških, 2005–201 (Uradni list RS, št. 100/05);
- Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moški, 2015-2020 – osnutek
- Uredba o kriterijih za upoštevanje načela uravnotežene zastopanosti spolov (Uradni list RS, št. 103/04);
- Smernice za enakost žensk in moških v lokalnem okolju, 2007 in 2013, dr. Sonja Robnik, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Smernice za integracijo načela enakosti spolov v politike razvojnega načrtovanja, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/enake_moznosti/GE2010SmerniceRazvojnoNacrtovanje.pdf
- Vključevanje vidika spola v proračun: praktično izvajanje. Priročnik.
<http://www.arhiv.uem.gov.si/fileadmin/uem.gov.si/pageuploads/GenderBudgeting.pdf>

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET
8340 Črnomelj, Trg svobode 3
Tel. (07) 306-11-00, faks (07) 306-11-30
e-pošta: obcina.crnatelj@siol.net

Številka: 070-1/2015-

Datum: 2.7.2015

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Črnomelj (Ur.l. RS, št. 83/2011 in 24/2014), 29. Zakona o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15 – ZUUJFO), 13. in 30. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Ur.l. RS, št. 59/02 in 61/07) je Občinski svet Občine Črnomelj na svoji ____ seji, dne 2.7.2015 sprejel naslednji

S K L E P

o imenovanju koordinatorice za enake možnosti žensk in moških v občini Črnomelj

1.

Za koordinatorico za enake možnosti žensk in moških v občini Črnomelj se imenuje Tamaro Potočar, direktorico občinske uprave Občine Črnomelj.

2.

Koordinatorica opravlja zlasti naslednje naloge:

- skupaj z vodstvom občine skrbi za uresničevanje akcijskega načrta za enakost spolov,
- predlaga ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti,
- sodeluje pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa iz 15. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških v delu, ki se nanaša na samoupravne lokalne skupnosti,
- svetuje pri oblikovanju rešitev za doseganje namena Zakona o enakih možnostih žensk in moških v okviru posamezne lokalne skupnosti,
- pri izvajanju zgoraj navedenih nalog sodeluje z organom na nivoju države, pristojnim za enake možnosti,
- za obravnavano na občinskem svetu pripravi letno poročilo o izvajanju akcijskega načrta,
- sodeluje s strokovno javnostjo in nevladnim sektorjem, ki deluje na območju občine Črnomelj,
- poroča županji o svojem delu.

Županja

Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon.

Dostaviti:

- imenovani;
- v zadevo;